

kirkelige Anstuelser, kun ville kunne sættes igjennem paa færre Steder. Men med saadanne Præster er man ogsaa, forsaavidt man ønsker at holde Folketirken sammen, mindre vel tjent, og navnlig er man mindre vel tjent med dem i Menigheder, hvor de forskjellige Anstuelser allerede iforveien staae skarpt overfor hverandre. Det er jo heller ikke givet, at den, som først kommer paa den 3die eller 4de Plads i Menighedens Duffer, er den, som Menigheden i Virkeligheden er mindst tjent med. Man maa jo huske, at ved den Udskilning af Ansøgningerne, der skal foregaae, før disse komme til Menighederne, ville de Ansøgere, der efter Ministerens Skjøn ere mindre vel skikkede til at komme i Betragtning, og som altsaa vel ogsaa ere de mindre duedige, være fjernede, saa at Forskjellen i Henseende til Gyner mellem de Mænd, hvorom der i Reglen vil blive Spørgsmaal, ikke vil være saa syn-derlig betydelig. Og det kommer der, hvor Meningerne i Menigheden ere skarpt adskilte, meget mere an paa, at der ikke vælges Mænd, som staae i fjendtlig Mod sætning til det overstemte Mindretal, end paa Gavernes Betydelighed. Det 1ste ærede Medlem for 6te Kredts (Griffen) brugte igaar en Uttring, der havde Hensyn hertil, som han fremsatte med en vis Barme. Han sagde, at Liv er ikke altid Liv, og at Dødt er ikke altid Dødt. Deri havde han Ret, og jeg erkjender, at der ofte begaaes store Feiltagelser i saa Henseende paa begge Sider. Men den Barme, hvormed han fremsatte denne sin Uttring, tydede tillige paa, at der i hans Erfaringskreds var traadt ham en kirkelig Anstuelse nær, som var ham imod, og som vel altsaa kaldte sig „Liv“. Jeg beder ham nu tænke sig, at denne Anstuelse, der kaldte sig „Liv“, og som var ham imod, havde Fleertallet i hans Sogn, at den havde de tre Fjerdedele af Befolkningen for sig, og jeg spørger ham da, om det saa ikke vilde forekomme ham temmelig utaaleligt, hvis han af dette Fleertal skulde lade sig paatvinge en Præst, med hvilken han paa ingen Maade kunde være tilfreds (Griffen: Nei!). Ja, da vilde det ialfald være mig temmelig utaaleligt, hvis jeg var i hans Sted. Jeg troer, at det Omraade, hvorom der her er Tale, er

et saadant, hvor man allermindst kan taale Undertrykkelse af Andre, og hvor det er allernødvendigt at bevare den personlige Frihed, saavidt denne paa nogen Maade kan bestaae med de Forhold, hvorunder vi nu engang leve. Naar man henviser til Oprettelsen af Valgmenigheder som den Udvei, ad hvilken man kan frigjøre sig for det Tryk, der paa den nævnte Maade kunde lægges paa En, saa vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at man derved paatager sig et meget betydeligt oeconomic Tryk, og at det dog hverken vilde være behageligt eller ønskeligt, om en stor Deel af Landets Befolkning paa den Maade kom til at udrede dobbelte Udgifter til Kirken. — Det meget ærede 1ste Medlem for 9de Kredts (Nasmussen), som nylig havde Ordet, vilde foretrække det Forslag, som under Nr. 11 er stillet til § 5 af det ærede 4de Medlem for 2den Kredts (Hasle), idet han betragtede dette Forslag som det meest frie. Deri kan jeg nu imidlertid slet ikke være enig med ham, medmindre man betragter det som Frihed, at man blot tager Hensyn til selv at kunne faae sit Dnsfe sat igjennem, men ikke bryder sig om, at der ogsaa tages Hensyn til Andre. Sfølge det nævnte Forslag vilde det jo nemlig, naar man tænker sig en Menighed paa f. Ex. 400 Vælgere, være muligt, at de 201 af disse kunde paatvinge de 199 en Præst, som disse paa ingen Maade vilde have. Jeg kan heller ikke indromme det ærede Medlem, at dette Forslag i andre Henseender er mere frit, thi, som han selv meget rigtigt gjorde opmærksom paa, gjøres der jo ved den med fem Nuller betegnede Paragraph i Forslaget en saa væsentlig Indskrænkning i Friheden, at det derved bliver mindre frit end Lovforslaget. Menigheden vil jo ifølge den nævnte Paragraph paa ingen Maade kunne være firkler paa at faae den Præst, som Fleertallet har stemt for, idet Ministeren altid vil kunne finde „overveieende Betænkelse“, ved at indstille ham. — Det er ganske vist ikke Meningen med det foreliggende Lovforslags § 5, at det allevegne og altid skulde lykkes at faae Genstemighed bragt tilveie i Menighedsudvalgene. Men for det Første faae Menighederne jo i alt Fald